

Samenvatting - Veiligheidsonderzoek

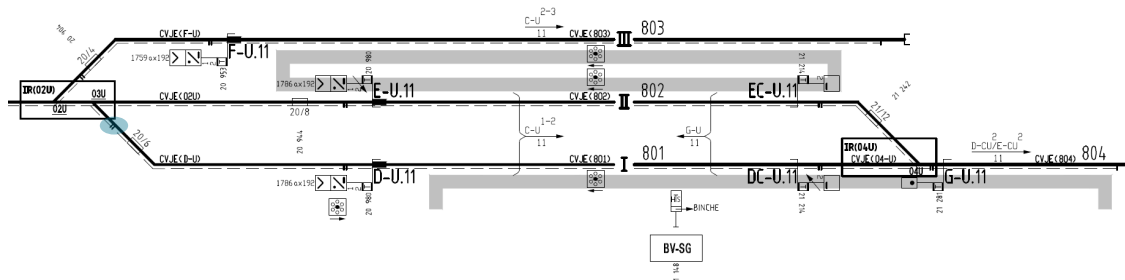
Botsing tussen 2 NMBS reizigerstreinen

Binche - 13 januari 2016

SAMENVATTING

BEKNOPTE VOORSTELLING

Op woensdag 13 januari 2016 rond 20:53 uur is de lege reizigerstrein ME3421 van de NMBS op de staart van trein E3440 van de NMBS gebotst bij het binnenrijden in het station van Binche. De botsing eiste geen slachtoffers en de schade, die uitsluitend het rollend materieel betreft, bleef relatief beperkt.

ONDERZOEK

Het ongeval deed zich voor op woensdag 13 januari 2016 rond 20:53 uur. Ofschoon het niet om een ernstig ongeval ging, heeft een onderzoeker van het OO zich naar de plaats van het ongeval begeben.

DOorzaken EN VEILIGHEIDSAANBEVELINGEN

De eerste vaststellingen ter plaatse wijzen erop dat de staart van de aangereden trein zich nog in het vrijruimteprofiel van het spoor bevond waarop de aanrijdende trein reed.

De analyse van de gegevens en seingevingen bevelen laat toe te besluiten dat er geen enkele onregelmatigheid werd begaan noch in de automatische reisroute, noch in de bevelen die de operator van blok 11 heeft ingevoerd.

De analyse van de aan boord van de treinen geregistreerde gegevens laat toe te besluiten dat de bestuurders van beide treinen de seingeving en de reglementering hebben nageleefd.

RECHTSTREEKSE OORZAAK

De botsing tussen twee reizigerstreinen was mogelijk door de ligging van een geïsoleerde voeg van een spoorstroomkring die zorgt voor de detectie van de treinen: terwijl trein E3440 een deel van zijn reisweg had vrijgemaakt door voorbij deze voeg te rijden, neemt hij nog plaats in in het vrijruimteprofiel van het naastgelegen spoor II.

Aangezien de spoorstroomkring was vrijgemaakt, werd de beweging van trein M3421 naar spoor II toegestaan: de voorkant van trein Me3421 is gebotst met de staart van trein E3440.

ONRECHTSTREEKSE OORZAAK

In 2011 is men voor de seininrichtingen in Binche overgestapt naar EBP/PLP. De afstelling van de inrichtingen vereist geen werken of aanpassingen op het terrein. Er is geen controleprocedure voorzien: het plan 1002 wordt niet gewijzigd.

De wijziging van de technologie (TCO Video/PLP → EBP/PLP) en de wijziging van de logica (invoer van de soepele transit) zijn wijzigingen die onderzoek en controleprocedures vereisen: de fout van het plan 1002 werd niet opgemerkt bij deze wijzigingen.

De afstelling van de inrichtingen werd dus uitgevoerd op basis van een foutief plan 1002 en de geïsoleerde voeg wordt beschouwd als een spoorvrijgavepunt.

De vrijgegeven SSK kunnen worden gebruikt voor de aanleg van een reisweg voor een andere trein, wat zorgt voor een meer flexibele werking.

ONDERLIGGENDE OORZAAK

De afstelling in EBP/PLP van het station van Binche werd uitgevoerd volgens de ervaring die men toen had, zonder dat er hiervoor schriftelijke formele procedures waren voorzien en werden gevolgd. Deze werkwijze laat niet toe rekening te houden met de risico's verbonden aan het gebruik van een nieuwe technologie (de overgang naar EBP/PLP).

Volgens de DVIS vormt deze overstap naar een andere technologie een belangrijke wijziging die conform Verordening 402/2013 (of tevoren 352/2009):

- zou moeten worden beoordeeld rekening houdend met alle veiligheidsgerelateerde wijzigingen;
- de uitvoerige toepassing van de GVM met betrekking tot de beoordeling en inschatting van risico's zou moeten vereisen.

Aanbeveling nr.1

Het OO beveelt de infrastructuurbeheerder aan om erop toe te zien dat zijn interne procedures de verworven ervaring en de formalisering van de resultaten van de risicoanalyses in de documenten weerspiegelen zodat ze iedereen in staat stellen om elke fase van de onderzoeken, werken en testen die zijn uitgevoerd in het raam van de wijzigingen aan de seininrichtingen te valideren.

OVERIGE VASTSTELLING

Bepaalde problemen waren al geïdentificeerd, zowel tijdens controles uitgevoerd door de DVIS als bij interne controles van de infrastructuurbeheerder zelf.

De afdeling I.B.1 van de infrastructuurbeheerder heeft een globaal actieplan ingevoerd. Dit plan werd aan de DVIS voorgesteld en wordt momenteel ten uitvoer gebracht.

Aanbeveling nr. 2

Het OO beveelt de DVIS aan om toe te zien op de invoering van het globale actieplan van de verbeteringen die door Infrabel ten uitvoer worden gebracht.

De DVIS heeft de audit ingepland in de loop van het tweede semester van 2016.

Onderzoeksorgaan voor Ongevallen en Incidenten op het Spoor
<http://www.mobilit.belgium.be>

